

Q&A Tolkenvergoeding Verloskunde 2023

Versie 1.3 (10-01-2023)

Inleiding

In dit document lees je een aantal belangrijke vragen & antwoorden met betrekking tot de nieuwe tolkenvergoeding. Het betreft informatie zoals die op dit moment beschikbaar is. Mocht je vragen hebben ga dan in [Mijn KNOV](#) naar Mijn Helpdesk en stel daar je vraag.

Webinar op 15 december jl. over de nieuwe tolkenvergoeding; veel belangstelling!

Op 15 december jl. werd het webinar 'Tolken in de geboortezorg' voor verloskundigen en kraamverzorgenden georganiseerd door o.a. de KNOV. Drie experts hebben de deelnemers bijgepraat bij over de nieuwe regeling 'Tolken in de geboortezorg' die vanaf 1 januari 2023 van kracht is. De deskundigen die tijdens het webinar hebben gesproken zijn Simone Goosen (betrokken bij het tot stand brengen van deze regeling), Simone van de Wijdeven (tolk en opleider) en Thierry van den Heuvel (programmamanager financiën KNOV). Het webinar kon op grote belangstelling rekenen. Wil je het terugzien? Klik dan [hier](#).

Wat is de werkwijze m.b.t. de inzet van een tolk?

In geval van cliënten die de Nederlandse taal niet voldoende machtig zijn, wordt door de zorgprofessional (m.n. verloskundigen en kraamverzorgenden) en in overleg met de cliënte bepaald of de inzet van een tolk noodzakelijk is. Indien dit het geval is, wordt een terzake kundige tolk ingeschakeld. Deze kan telefonisch, via beeldbellen of fysiek aan het gesprek deelnemen. De inzet wordt per consult bepaald. De tolk stuurt diens factuur naar de betreffende zorgprofessional. Die professional kan de kosten van de tolk declareren conform de nieuwe tariefbeschikking.

Wanneer de kraamweek begint, kun je met de kraamverzorgende afstemmen dat zij de regie en de financiële afhandeling voor de inzet van een tolk overneemt.

Indien een cliënt wordt overgedragen naar de tweede lijn, stem ook dan goed af met het ziekenhuis dat zij vanaf dat moment de regie en financiële afhandeling voor de inzet van een tolk overnemen.

Wat is de ingangsdatum van de tariefbeschikking met de nieuwe tolkenvergoeding?

1 januari 2023

Wat is de prestatiecode & omschrijving?

1723 Tijdelijke toeslag inzet tolk per 15 minuten (TB/REG-23614-02)

Toelichting: De declaratiecode is door Vektis opgenomen in de zgn. TOG lijst Verloskunde. Zij nemen dat over uit de NZa Beleidsregel. Daar hoeven de individuele zorgverzekeraars niets voor te doen. Hier is een [overzicht van de lijsten](#). Daar kan de lijst voor verloskunde worden gedownload, met daarin de nieuwe code.

Geldt deze prestatiecode voor alle zorgverzekeraars?

Ja, alle zorgverzekeraars werken met dezelfde code.

Hoe wordt bepaald of de inzet van een tolk gewenst/noodzakelijk is?

De zorgprofessional stemt met de cliënte en/of diens naasten af of een tolk gewenst of noodzakelijk is. Dit zal van situatie tot situatie verschillen. De inzet van een tolk beoogt een kwaliteitsverbetering van het zorgtraject doordat de communicatie tussen professional en cliënt verbetert. Zie het

document "["inhoudelijk kader inzet tolken anderstaligen verloskundigen en kraamzorg"](#)" met daarin de beoordelingsschema uit de kwaliteitsnorm '['tolkgebruik bij anderstaligen in de zorg'](#)'.

Wat zijn de richtlijnen m.b.t. de keuze voor de fysieke aanwezigheid van de tolk vs. een online/telefonische ondersteuning?

De wijze waarop een keuze gemaakt kan worden tussen een tolk fysiek aanwezig laten zijn of online/telefonisch te laten deelnemen, staat beschreven in de documenten '[inhoudelijk kader inzet tolken anderstaligen verloskundigen en kraamzorg](#)' en '[tolkgebruik bij anderstaligen in de zorg](#)'.

Is er een machtiging vooraf vereist bij de zorgverzekeraar?

Nee, er is geen machtiging vereist voor de inzet van de tolk.

Kan een tolk dag en nacht ingezet worden? Ook in de weekenden en op feestdagen?

Een tolk kan dag en nacht, 365 dagen per jaar, worden ingezet. Er worden door de NZa geen andere tarieven gehanteerd voor weekenden of feestdagen.

Hoe zet je ad hoc een tolk in? Gaat dat online of telefonisch?

Als je binnen enkele minuten een tolk nodig hebt, is het zoeken van telefonisch contact met een tolk of tolkenbureau het snelst. Via [tolk2go.com](#) kan je online een tolk boeken, maar dat duurt langer. Volgens de website reageren tolken via [Tolk2Go](#) doorgaans tussen de 20 minuten en een paar uur. Je kunt met individuele tolken samenwerkingsafspraken maken. Bijvoorbeeld dat een aantal tolken van dezelfde taal beschikbaar zijn op verschillende dagen/momenten in de week, zodat je altijd zeker weet dat je iemand te pakken krijgt.

Is er zicht op de beschikbaarheid van tolken? Wij hebben via Global Talk vernomen dat de beschikbaarheid ad hoc lastig is.

Deze vraag staat uit bij Global Talk; zodra we meer informatie hebben, zal die worden gedeeld.

Is er een maximum bepaald voor het aantal uren/sessies dat er een tolk wordt ingezet?

Nee, er is geen maximum gesteld op het aantal sessies dat een tolk kan worden ingezet. Wel dienen de verloskundige en/of kraamverzorgende de doelmatigheid van de inzet te waarborgen door kritisch te zijn op de benodigde inzet.

Hoe zet je een tolk in bij een bevalling? Kan je een hele bevalling lang een tolk krijgen?

Je mag een tolk inzetten tijdens een bevalling. In veel gevallen zal het niet wenselijk zijn dat de tolk gedurende de hele bevalling meeluistert. Maar als de zorgverlener dit noodzakelijk acht voor het leveren van een goede kwaliteit van zorg, dan is ook dit mogelijk. In andere gevallen kan het voldoende zijn om op een aantal momenten, met tussenpauzes, een tolk te bellen. Spreek in dat geval af met de tolk of het tolkenbureau dat je steeds opnieuw dezelfde tolk belt. Dit draagt bij aan de continuïteit van zorgverlening en de vertrouwensrelatie tussen cliënt, tolk en zorgverlener.

Kan een tolk ook worden ingezet bij preconceptieconsulten of anticonceptiezorg?

Een tolk kan worden ingezet bij alle type consulten. Of de kosten daadwerkelijk vergoed worden, hangt echter samen met het criterium of een consult sowieso voor vergoeding in aanmerking komt. De vuistregel is dus: wordt het consult van de verloskundige of kraamverzorgende vergoed (= vergoede zorg), dan wordt ook de tolk vergoed. Indien een consult (om wat voor reden dan ook) niet voor vergoeding in aanmerking komt, wordt ook de tolk niet vergoed. In dat geval kan cliënt overwegen om de kosten van zowel het consult als de tolk voor eigen rekening te nemen.

De tariefbeschikking hanteert een tarief per kwartier; hoe moet er omgegaan worden met een consult van bijv. 20 minuten?

Een consult zal niet snel precies 15 minuten duren, maar korter of langer. Om de declaratie eenduidig en pragmatisch te houden, is de volgende staffel afgestemd met de zorgverzekeraars:

Feitelijke inzet van tolk (in minuten):	Declaratie:
< 15	1 kwartier
> 15 & < 22	1 kwartier
> 22 & < 37	2 kwartieren
> 37 & < 52	3 kwartieren
enz.	

Wanneer je meerdere keren op dezelfde dag en voor dezelfde cliënte een tolk nodig hebt, bijvoorbeeld tijdens een partus, tel dan de minuten van de afzonderlijke sessies bij elkaar op en maak daar, conform bovenstaande tabel, één einddeclaratie van door er één eindafrondding op toe te passen.

Als je niet zeker meer weet wat de gespreksduur is geweest van een gesprek met een tolk, wacht dan de factuur van de tolk af, voordat je declareert. In de factuur staat de tijdsduur genoemd.

Kan het zijn dat de inzet van een tolk duurder is dan het bedrag wat mag worden gedeclareerd? Bijvoorbeeld doordat de tolk een hoger tarief hanteert? Wie betaalt dan het resterende bedrag?

Dat klopt, als het bijvoorbeeld gaat om korte gesprekken, kan het starttarief van sommige aanbieders ervoor zorgen dat het minder voordelig voor de verloskundige uitvalt. De verloskundige betaalt dan het resterende bedrag vanuit het abonnementstarief. In andere gevallen kan het juist ook voordeliger uitvallen voor de verloskundige. Vergelijk vantevoren de tarieven van verschillende aanbieders en kijk wat voor jou of jouw praktijk het beste past. In sommige gevallen kun je hier samenwerkingsafspraken over maken met individuele tolken.

Aan wie stuurt de tolk zijn/haar factuur?

De tolk stuurt zijn/haar factuur aan de declarerende zorgprofessional, die deze kan financieren vanuit de vergoeding/declaratie. Bij de overgang van bijv. de verloskundige naar de kraamverzorgende, dient de tolk hiervan op de hoogte te worden gesteld, zodat deze zijn/haar factuur kan splitsen. Doe dit in goed overleg, zodat de tolk duidelijk heeft wie zijn/haar aanspreekpunt wordt.

Als een cliënt niet of te laat op de afspraak verschijnt en een geplande tolk moet wachten of worden afgebeld, kan ik dan alsnog declareren?

Er mogen geen zorgprestaties gedeclareerd worden die niet geleverd zijn. Dit houdt in dat er niet kan worden gedeclareerd als een cliënt niet op een afspraak verschijnt. Dit geldt dus ook voor het declareren van een tolk. Tolkenbureau's hanteren voor no-show of wachttijd vaak vaste tarieven. Bij het inbellen van een ad-hoc tolk loop je hierdoor minder risico om kosten te maken. Het kan echter voorkomen dat een ad-hoc tolk in de taal die jij nodig hebt niet (meteen) beschikbaar is. Wanneer je een samenwerking aangaat tussen vaste tolken en jouw praktijk, kan je hierover samenwerkingsafspraken maken die voor beide partijen het meest voordelig zijn. Het principe van redelijkheid en billijkheid is hierbij van toepassing. Indien een client meermaals niet komt opdagen, kan overwogen worden om de kosten van de tolk door te belasten aan de cliënte.

Wie declareert de tolk bij de zorgverzekeraar: de verloskundige, of de kraamverzorgende?

De zorgprofessional die (in overleg met cliënte en in lijn met de eerder genoemde kaders) besluit tot de inzet van een tolk, declareert de tolk (mits hiertoe gerechtigd via de relevante tariefbeschikking). In de meeste gevallen zal de verloskundige starten met het tolkentraject. Indien de kraamverzorgende het traject post partum continueert, zal deze de declaratie van de tolk overnemen. Indien een consult plaatsvindt met zowel de verloskundige als met de kraamverzorgende, dient onderling te worden afgestemd wie de kosten van de tolk zal voldoen en de declaratie in zal dienen. Deze afstemming voorkomt dat er dubbel gedeclareerd wordt.

Valt de tolk onder de vrijstelling van BTW?

Deze vraag hebben we nog in behandeling, het antwoord hierop is nog niet eenduidig. Het zou wellicht zo kunnen zijn dat de tolk onder de BTW-vrijstelling valt, als deze gezien wordt als een onderdeel van de behandeling. We wachten nog op uitsluitsel hierover.

Kan er meteen vanaf 1 januari 2023 geregistreerd worden in het Verloskundig Informatie Systeem?

Ja, vanaf 1 januari geldt de nieuwe prestatiecode en kan er gedeclareerd worden. In het Verloskundig Informatie Systeem registreert de verloskundige in het vrije tekstveld de reden voor inzet van een professionele tolk. Gebruik hierbij het [beoordelingsschema uit het inhoudelijk kader](#) ter onderbouwing van de keuze.

Wanneer declareert de zorgprofessional de tolk?

De kosten van de tolk moeten op de gebruikelijke manier, als deelprestatie, worden vastgelegd in het Verloskundig Informatiesysteem (VIS), zodat deze meegaat in de declaraties. De declaratie dient per afgerond consult te worden ingediend, dus niet pas bij het sluiten van het cliëntdossier.

Waar kan een kundige tolk gevonden worden?

De verloskundige en/of kraamverzorgende kunnen zelf een tolk kiezen; er zijn bureaus die hiervoor kunnen worden benaderd, of er kan een samenwerkingsafpraak worden gemaakt met een individuele professionele tolk.

Vergewis je ervan dat de tolk over voldoende kennis en kunde beschikt en beëdigd. Volgens de afspraken met de zorgverzekeraars, mag alleen de inzet van *beëdigde* tolken worden gedeclareerd. Op [deze site](#) vind je een register van beëdigde tolken.

Op [deze site](#) kan meer informatie worden gevonden voor tips over hoe om te gaan met een tolk.

Voorbeelden van sites waarop je tolken kunt vinden:

- [Tolk2Go](#)
- [Bureau Wbtv](#)
- [Global Talk](#)
- [Acolad](#)

Tolken en tolkenbureaus hanteren verschillende tarieven. Kijk goed wat voor jouw praktijk of situatie passend is in het maken van afspraken met tolken.

Welke gegevens heb je als verloskundige nodig om een tolk aan te kunnen vragen? AGB code van de praktijk? Moet je een account maken van tevoren?

Bij het aanvragen van een tolk is per tolk/tolkenbureau bepaald welke informatie moet worden aangeleverd. Bij het indienen van de declaratie dienst, zoals gebruikelijk, de praktijk- en cliëntinformatie te worden aangeleverd, conform de inrichting van het VIS.

Wanneer een collega-verloskundige of kraamverzorgster kan tolken, kan dit dan ook worden gedeclareerd?

Nee, dit kan niet worden gedeclareerd. De zorgverzekeraar vergoed alleen beëdigd tolken. Een collega uit de geboortezorg laten vertalen geldt als inzet door een informele tolk (tenzij deze collega tevens beëdigd tolk is).

Wat zijn de afspraken over de inzet van een tolk bij asielzoekers, Oekraïense ontheemden en ongedocumenteerden?

Voor asielzoekers, Oekraïense ontheemden en ongeregistreerde bewoners van de Crisisnoodopvang (CNO) zijn afspraken gemaakt met de landelijke overheid. Die blijven nog steeds bestaan voor deze doelgroepen, naast de afspraken uit de nieuwe tolkenregeling. Voor andere onverzekerden, zoals mensen die illegaal in Nederland verblijven, is geen regeling afgesproken.

- *Voor een zwangere asielzoeker met een COA-zorgpas (met COA-nummer 9010...)*
Je kunt gratis een tolk inschakelen met het nummer van de COA-zorgpas van de zorgvrager via bureau Acolad 020 380 81 82.
- *Voor een zwangere uit Oekraïne*
Je kunt gratis een tolk Oekraïens of Russisch inschakelen via bureau Acolad 020 380 81 84.
- *Voor geregistreeerde bewoners van de Crisisnoodopvang (CNO) (met COA-nummer 9010...)*
Je kunt gratis een tolk inschakelen met het nummer van de COA-zorgpas van de zorgvrager via bureau Acolad 020 380 81 92.
- *Voor ongeregistreeerde bewoners van de Crisisnoodopvang (CNO) (zonder COA-nummer)*
Indien een bewoner geen COA nummer heeft, kunnen rekeningen voor een tolk direct bij het COA worden gefactureerd:
 - De factuur dient in Pdf-format te worden gemaild naar factuur@coa.nl;
 - in één e-mail mogen meerdere facturen (meerdere Pdf-bestanden) aangeleverd worden;
 - de factuur en de bijbehorende bijlage(n) mogen niet in verschillende Pdf-bestanden aangeleverd worden, maar samen in één Pdf-bestand;
 - in één Pdf-bestand mogen niet meerdere facturen aangeleverd worden, m.a.w. één factuur per Pdf-bestand;
 - het Pdf-bestand mag niet beveiligd zijn;
 - er worden geen Xml-bestanden meegestuurd met de Pdf-bestanden (deze zorgen voor vertraging bij het inlezen van de Pdf-bestanden);
 - de datum van aanlevering via factuur@coa.nl is gelijk aan de factuurdatum die het COA hanteert v.w.b. de betaaltermijn van 30 dagen;
 - herinneringen, aanmaningen en kopie facturen dienen te worden gemaild naar fahelpdesk@coa.nl.

Indien digitaal aanleveren niet mogelijk is, kunnen facturen per post worden verstuurd aan:
Centraal Orgaan opvang asielzoekers
T.a.v. Financiële Administratie
Postbus 30203
2500 GE DEN HAAG

Op de factuur dienen de volgende referenties vermeld te worden:

- Projectcode: CBD/0091-22
- Betreft: CNO-locatie (naam vermelden)
- In specificatie bij de factuur vermelden: naam, geboortedatum, verstrekking, verstrekingsdatum en de kosten.
